

REFERENTIEPROJECTEN

Kennis & Wetenschap

European Social Survey (ESS)

I&O Research heeft, in opdracht van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), de data verzameld voor de 9e ronde van de European Social Survey (ESS). In dit tweejaarlijkse Europese onderzoek zijn gegevens verzameld onder bijna 1.700 Nederlanders van 15 jaar of ouder. Dit gebeurde door middel van face-to-face interviews bij respondenten thuis. De uitkomsten geven inzicht in de opvattingen van burgers op het gebied van sociale, culturele en politieke kwesties. ESS wordt in meer dan 30 landen in Europa uitgevoerd; I&O Research heeft de data in Nederland verzameld.

Survey of Health, Ageing, and Retirement in Europe (SHARE)

SHARE is een onderzoek waarin de Europese bevolking van 50 jaar en ouder centraal staat en waarbij vanuit verschillende vakgebieden elke twee jaar gegevens verzameld worden op het gebied van gezondheid, socio-economische positie, en sociale netwerken. Voor 2019-2020 staat de uitvoering van het hoofdonderzoek op de rol, waarbij naar verwachting ruim 2.600 respondenten die aan eerdere golven van SHARE in Nederland hebben meegedaan, face-to-face worden geïnterviewd. Voordat het zover is, wordt het onderzoek zorgvuldig voorbereid. Zo is de vragenlijst in de zomer van 2018 reeds uitvoerig getest met behulp van een pretest. Het onderzoek kent een aantal cognitieve en fysieke tests die door de interviewer worden afgenomen, waaronder een handkrachtmeting.

European Values Study (EVS)

De European Values Study is een grootschalig, internationaal onderzoek dat inzicht verschaft in hoe Europeanen denken over het leven, familie, werk, religie, politiek en de samenleving. De eerste meting vond plaats in 1981 en dit onderzoek naar waarden in Europa wordt sindsdien om de 9 jaar herhaald. Tilburg University, verantwoordelijk voor het onderzoek in Nederland, heeft I&O Research in 2017 gevraagd om face-to-face interviews uit te voeren. Hierbij is vanuit een landelijk gespreide steekproef bij bijna 700 respondenten een interview afgenomen. Deze interviews hadden een afdurenduur van ongeveer 60 minuten en gestructureerd (CAPI) bij respondenten thuis afgenomen.

Survey of the Social Networks of the Dutch (SSND)

Bij de SSND draait het allemaal om de sociale contacten van bewoners van Nederlandse buurten. Hoe hangen sociale netwerken en buurten met elkaar samen? Hoe ontwikkelen zij zich door de tijd heen? Op basis van een representatieve steekproef van 160 buurten in 40 gemeenten is het onderzoek in 2000 voor het eerst uitgevoerd. In 2017 heeft de vierde meting plaatsgevonden, in opdracht van de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Utrecht uitgevoerd door I&O Research. Hierbij zijn bij 433

buurtbewoners die aan de eerdere metingen hebben meegedaan opnieuw face-to-face interviews afgenomen. Op deze manier is een waardevolle reeks aan longitudinale gegevens verzameld.

Arbeidsaanbodpanel

Het arbeidsaanbodpanel is opgezet om allerlei aspecten van het arbeidsaanbod (werkenden, werkzoekenden en niet-participerenden) in kaart te brengen in de loop van de tijd. Belangrijke thema's zijn arbeidsmobiliteit en zoekgedrag naar een baan. Andere onderwerpen zijn arbeidsduur, meningen over arbeid, huidige baan en collega's. Het panel bestaat sinds 1985. Elke twee jaar wordt de vragenlijst uitgezet onder het panel en wordt het panelbestand aangevuld vanuit een CBS-steekproef. Vanaf 2018 voert I&O Research het veldwerk uit dat bestaat uit een telefonisch screening van het huishouden en daarna een online deelname van ongeveer 5.000 deelnemers.

Evaluatie HLZ: melders- en gespreksvoerdersonderzoek

Om inzicht te krijgen in de interactie tussen burgers en gemeenten op het terrein van maatschappelijke ondersteuning, heeft I&O Research in opdracht van het SCP gegevens verzameld onder burgers met een hulpvraag (Wmo-melders) en hun mantelzorgers, en onder professionals die namens de gemeente de hulpvraag met burgers bespreken en oplossen (gespreksvoerders). Het veldwerk onder de melders is face-to-face bij respondenten thuis uitgevoerd. Interviewers van I&O Research hebben via een tablet een gestructureerde vragenlijst afgenomen bij bijna 2.300 respondenten, verspreid over een kleine 30 gemeenten in Nederland. Het veldwerk onder mantelzorgers en gespreksvoerders heeft via online en schriftelijke vragenlijsten plaatsgevonden.

Werving LISS panel

I&O Research was in 2017 verantwoordelijk voor de bijwerving van nieuwe panelleden voor het LISS panel in opdracht van CentERdata. In deze ronde werden ruim 5.000 adressen – door het CBS uit de BRP getrokken – telefonisch of face-to-face benaderd voor deelname aan het wervingsinterview. Aan het eind van het interview werd gevraagd of iemand in het huishouden van 18 jaar of ouder panellid wil worden. De focus in deze wervingsronde lag op moeilijk bereikbare en responderende doelgroepen, zoals eenpersoonshuishoudens en mensen met een migrantenachtergrond. Om deze groepen te werven voor het panel werden extra maatregelen ingezet, zoals vertaalde samenvattingen op de achterzijde van de aankondigingsbrief en een benaderstrategie gericht op het bereiken van eenpersoonshuishoudens.

Enquêteonderzoek onder ouders van kinderen van MOE-landers

In opdracht van het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft I&O Research dataverzameling uitgevoerd onder ouders van Poolse, Bulgaarse en Roemeense kinderen die in Nederland zijn komen wonen (of hier geboren zijn). Voor de dataverzameling is gebruikgemaakt van een digitale vragenlijst. Ouders en verzorgers werden via een uitnodigingsbrief (en twee rappels) voor deelname aan een internetvragenlijst uitgenodigd. Aansluitend zijn non-respondenten face-to-face benaderd. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van vertaalde vragenlijsten. Het CBS heeft de steekproef getrokken uit de BRP, gestratificeerd naar leeftijd en herkomst van het kind. Aan het onderzoek hebben ruim 1.200 ouders meegedaan.

Ervaren discriminatie in Nederland

Voor het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft I&O Research middels een online en schriftelijke vragenlijst data verzameld onder ongeveer 9.000 respondenten naar hun ervaringen met discriminatie in Nederland. In de steekproef waren verschillende etnische groepen meegenomen. Derhalve is ook gebruik gemaakt van in het Turks, Pools en Engels vertaalde vragenlijst. In deze vragenlijst kwamen verschillende maatschappelijke situaties aan bod, zoals werk, de openbare ruimte en het uitgaansleven.

De vragenlijst is getest aan de hand van een pilot en cognitieve interviews. Om de respons te optimaliseren is gebruik gemaakt van incentives, rappelling en telefonisch en face-to-face motiveren.

Revindicatie en verdeling van vermogen

In opdracht van de Universiteit Leiden hebben we panelonderzoek gedaan naar revindicatie en verdeling van vermogen. Bij revindicatie gaat het om een eigenaar die door verlies of diefstal een zaak is kwijtgeraakt en die hij bij een derde die volstrekt te goeder trouw die zaak heeft gekocht, aantreft. Aan wie behoort de zaak toe? Door te variëren naar onder meer de persoon van de oorspronkelijke eigenaar en de derde eigenaar, de aard van de zaak, de waarde van de zaak is nagegaan hoe sterk de band tussen een eigenaar en zijn eigendom is. Een online vragenlijst met een invulduur van 60 minuten is door ongeveer 2.300 respondenten uit het I&O Research Panel ingevuld.

Keuzeproces bevolkingsonderzoek darmkanker

I&O Research heeft in 2017 data verzameld onder ruim 1.200 respondenten die in het jaar 2016 voor het eerst een uitnodiging voor het bevolkingsonderzoek darmkanker hebben ontvangen. Deze personen hebben via het internet een vragenlijst ingevuld in die bestaat uit 80-100 items. Als steekproefbron is gebruik gemaakt van het I&O Research Panel.

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen

I&O Research voerde in 2016 voor 13 GGD'en veldwerk uit, gericht op de gezondheid en leefstijl van volwassenen. Het veldwerk bestond uit schriftelijk en online onderzoek, aangevuld met telefonisch en fac-to-face veldwerk in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Om uitspraken op gemeenteniveau te kunnen doen, en soms ook nog op het niveau van wijken, had het CBS een omvangrijke steekproef getrokken; voor de GGD'en waar I&O Research het veldwerk voor uitvoerde ging het om meer dan 600.000 personen. Er zijn verschillende maatregelen getroffen om de respons te verhogen, zoals het gebruik van een opvallende uitnodigingskaart en een afwijkende vormgeving van de envelop. Online respondenten konden direct na het invullen van de vragenlijst tips krijgen hoe zij hun gezondheid en leefstijl kunnen verbeteren. Tot slot waren er verschillende vormen van incentives en verlotingen die respondenten prikkelden tot deelname.

Evaluatie Wmo uitvoeringspraktijk

In opdracht van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) heeft I&O Research in 2017 gegevens verzameld onder Wmo-beleidsmedewerkers. Deze gegevens geven inzicht in de (lokale) praktijkervaringen met de invoering van de Wmo 2015. Voor het onderzoek zijn alle gemeenten in Nederland benaderd, en is aan (coördinerend) Wmo-beleidsmedewerkers gevraagd om een online vragenlijst in te vullen. Hierbij is ook gebruik gemaakt van telefonische motivatiegesprekken. Uiteindelijk werkten 269 van de 388 (69%) gemeenten aan het onderzoek mee.

Monitor Seksuele Gezondheid/Seks onder je 25e

In opdracht van Soa Aids Nederland en Rutgers voerde I&O Research in 2016 en 2017 de onderzoeken 'Seks onder je 25e' en 'Seksuele Gezondheid in Nederland' uit. Met deze onderzoeken wordt in kaart gebracht wat jongeren en volwassenen denken, ervaren en doen op het gebied van liefde, seksualiteit en relaties. Vanuit het RIVM liep er ook een onderzoek mee naar de prevalentie van chlamydia en gonorrhoe (PECAN). Jongeren van 12 tot en met 16 jaar vulden een vragenlijst in op school, voor jongeren van 17 tot 25 jaar en voor volwassenen van 25-80 jaar had het CBS een representatieve steekproef uit de Basisregistratie Personen (BRP) getrokken. De resultaten zijn in de zomer van 2017 gepubliceerd.

Invloed framing op uitkomsten interviews

In opdracht van EuroQol Research Foundation en de Erasmus Universiteit Rotterdam voerde I&O Research in 2016 in totaal 803 diepte interviews uit over gezondheidsproblemen. Hierbij werd onderzocht hoe mensen tegen gezondheidsproblemen aankijken. De uitkomsten worden gebruikt om de kwaliteit van het leven per gezondheidstoestand te kunnen beschrijven en om de (kosten)effectiviteit van behandelingen in kaart te brengen. Bij dit onderzoek werd gebruik gemaakt van een wetenschappelijke methode die al 30 jaar lang en in ruim 20 landen wordt ingezet bij vergelijkbaar onderzoek. I&O Research was verantwoordelijk voor het werven van de respondenten op basis van een afgesproken stratificatie, het inplannen van de interviews op verschillende locaties, en de (CAPI) afname van de interviews door vier gekwalificeerde en voor dit project getrainde interviewers.

Stated-preference studie voorkeuren overheidsuitgaven

I&O Research heeft in opdracht van het SCP een online enquête uitgevoerd naar voorkeuren van mensen ten aanzien van overheidsuitgaven aan publieke voorzieningen. Hiertoe is een vragenlijst uitgezet onder een representatieve steekproef in het I&O Research Panel, het respondentenpanel van I&O Research. In de vragenlijst was een budgetgame en choice-experiment opgenomen. Bij de budgetgame zagen respondenten de verdeling van overheidsuitgaven over een lijst van voorzieningen en werd hen gevraagd om hierin naar eigen inzicht veranderingen door te voeren (zoals een bezuiniging van 10%). Na de budgetgame is respondenten gevraagd een aantal vignetten te beoordelen waarbij steeds de keuze werd gemaakt tussen twee budgetverdelingen die op een aantal punten van elkaar verschilden.

Dataverzameling YES-onderzoek, 6e wave

Het YES! Onderzoek is een grootschalig panelonderzoek onder circa 6.000 jongeren en hun ouders. Het onderzoek loopt vanaf 2010 en wordt uitgevoerd door de Universiteit Utrecht. Naast het verwerken van de schriftelijke vragenlijsten, heeft I&O Research in 2016 de telefonische dataverzameling behorende bij wave 6 uitgevoerd. Hierbij werd een vragenlijst telefonisch afgenomen bij de ouders van de jongeren. Bij weigeraars werd een verkorte vragenlijst afgenomen.

Wijkprofiel Rotterdam

In opdracht van de afdeling Onderzoek en Business Intelligence heeft I&O Research in 2017 de dataverzameling uitgevoerd voor Wijkprofiel Rotterdam. In 2019 volgt een nieuwe meting. Wijkprofiel is een onderzoek waarbij in beeld wordt gebracht hoe inwoners van Rotterdam de veiligheid in de stad beleven en hoe mensen het wonen in hun wijk ervaren. De uitkomsten worden gebruikt om gemeentelijk beleid te monitoren en te evalueren. De aanpak van de dataverzameling zag er als volgt uit: steekproefpersonen ontvangen een uitnodigingsbrief en tot twee herinneringsbrieven met het verzoek de CAWI vragenlijst in te vullen. Daarna werd de non-respons gebeld om zo telefonische respons te genereren, waarbij I&O Research met voorrang belde op de groepen die nog onvoldoende in het onderzoek waren vertegenwoordigd (bijvoorbeeld Rotterdammers met een migratie-achtergrond met behulp van tweetalige interviewers).

Veiligheidsmonitor

De Veiligheidsmonitor betreft een jaarlijkse meting in Nederland naar veiligheidsbeleving en slachtofferschap. Het veldwerk behelst de grootschalige afname van online en schriftelijke vragenlijsten in samenwerking met het CBS in opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De Veiligheidsmonitor kent een landelijke steekproef en biedt mogelijkheden tot oversampling door gemeenten. I&O Research voert het grootste deel van de dataverzameling uit en rapporteert in opdracht van gemeentelijke deelnemers. Zie ook: www.veiligheidsmonitor.nl

MIFARE (Migrants' Welfare State Attitudes)

MIFARE is een voor Europa unieke studie naar de houding van migranten ten aanzien van de verzorgingsstaat. Ruim 35.000 personen, verspreid over drie landen, werden in 2016 gevraagd om aan het onderzoek mee te werken. In opdracht van de Radboud Universiteit Nijmegen verzorgde I&O Research de schriftelijke dataverzameling en –verwerking in Nederland, Duitsland en Denemarken.

3-wave panelstudie 'Economie en de EU'

In 2015 voerden we een 'three wave' panelonderzoek rond economie, de economische crisis en de Europese Unie uit in opdracht van The Amsterdam School of Communication Research (ASCoR) / Universiteit van Amsterdam (UvA). Met tussenperioden van 2-4 maanden werden drie peilingen uitgevoerd in het I&O Research Panel. De vragenlijst bij de eerste wave nam circa 25 minuten in beslag, die van de tweede en derde wave circa 13 minuten.

Experiment online en schriftelijke respons

In opdracht van de VU hebben we een experimentele studie uitgevoerd naar de antwoordpatronen bij online en schriftelijk ingevulde vragenlijsten. Via vier condities is gekeken naar verschillen tussen antwoordpatronen in beide modes, waarbij tevens werd afgewisseld met het wel of niet opnemen van een middencategorie (mid-point responding) tussen de antwoordmogelijkheden. Alle respondenten werd gevraagd om de vragenlijst deels online en deels schriftelijk in te vullen.

Online experiment impact nieuwsartikelen

Voor de Radboud Universiteit heeft I&O Research een online experiment uitgevoerd, waarbij de impact van nieuwsartikelen (stimuli) is onderzocht door te variëren in relevantie, ernst en het taalgebruik. Ongeveer 1.600 respondenten uit het I&O Research Panel werden daartoe aselekt toebedeeld aan acht condities die in de vragenlijst waren geprogrammeerd. In de vragenlijst waren ook timers geprogrammeerd om zo de invulduur voor verschillende vragenlijstonderdelen te meten.